

POSTANOWIENIE

Dnia 24 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Joanna Lemańska (przewodniczący)

SSN Leszek Bosek (sprawozdawca)

SSN Oktawian Nawrot

w sprawie M. W. i innych

oskarżonego o czyn z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r.
o przeciwdziałaniu narkomanii w związku z art. 65 § 1 k.k. w związku z art. 64 § 1
k.k. i innych,

po rozpoznaniu na posiedzeniu bez udziału stron w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej
i Spraw Publicznych w dniu 24 października 2024 r.,

skargi na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu
sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w sprawie toczącej się przed Sądem
Apelacyjnym w Lublinie o sygn. akt II AKa 123/23,

1. oddala skargę;

**2. zwalnia skarżącego M. W. z obowiązku uiszczenia opłaty od
skargi.**

Leszek Bosek Joanna Lemańska Oktawian Nawrot

UZASADNIENIE

Pismem z 28 lipca 2024 r. M. W. wniósł skargę na przewlekłość
postępowania przed Sądem Apelacyjnym w Lublinie w sprawie II AKa 123/23.

Skarżący domaga się: stwierdzenia przewlekłości postępowania
przed Sądem Apelacyjnym w Lublinie w sprawie II AKa 123/23 i przyznania

od Skarbu Państwa na jego rzeczy sumy pieniężnej w wysokości 100.000 zł oraz zwolnienia „od kosztów skargi”.

W uzasadnieniu skargi skarżący odwołał się do postępowania przed Sądem Okręgowym w Radomiu, w którym terminy spraw „były odległe od siebie”. Wyjaśnił, że „sąd w sposób nieudolny poszukiwał świadków, odraczał rozprawy co powodowało przewlekłość procesu, to samo dzieje się w SA w Lublinie, dlatego żąda stwierdzenia przewlekłości” (pisownia oryginalna).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga na przewlekłość nie jest uzasadniona.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 1725, dalej: „ustawa o skardze na przewlekłość”), strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki. Skarga jest uzasadniona, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż jest to konieczne do wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania).

Przedmiotem postępowania prowadzonego na podstawie ustawy o skardze na przewlekłość jest wyłącznie ocena, czy w postępowaniu głównym sąd albo prokurator działał w warunkach przewlekłości. Przedmiotem oceny nie jest więc prawidłowość ani ocena czynności sądowych.

W celu stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie albo czynności podjętych przez prokuratora prowadzącego lub nadzorującego postępowanie przygotowawcze w celu zakończenia postępowania przygotowawczego

lub czynności podjętych przez sąd lub komornika sądowego w celu przeprowadzenia i zakończenia sprawy egzekucyjnej albo innej sprawy dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego. Dokonując tej oceny, uwzględnia się łączny dotychczasowy czas postępowania od jego wszczęcia do chwili rozpoznania skargi, niezależnie od tego, na jakim etapie skarga została wniesiona, a także charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej złożoności, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania (art. 2 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość).

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego za naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki uznaje się wielomiesięczną bezczynność sądu, trwająca co najmniej 12 miesięcy (por. postanowienia SN: z: 12 maja 2005 r., III SPP 96/05; z 21 marca 2006 r., III SPP 13/06; z 18 maja 2016 r., III SPP 53/16; z 14 lipca 2016 r., III SPP 55/16; z 7 marca 2017 r., III SPP 6/17; z 21 lutego 2018 r., III SPP 3/18; z 12 grudnia 2018 r., I NSP 6/18; z 22 stycznia 2019 r., I NSP 71/18; z 18 października 2022 r., I NSP 256/22).

W każdym przypadku należy jednak oceniać indywidualne okoliczności sprawy i całokształt postępowania. Oceny, czy w danej sprawie mamy do czynienia z przewlekłością postępowania nie można bowiem sprowadzić wyłącznie do ogólnego czasu trwania postępowania. Niewątpliwie jednym z celów postępowania karnego jest dążenie do szybkiego zakończenia sprawy, jednakże nie może to nastąpić z pominięciem rzetelnego i merytorycznie prawidłowego rozpoznania sprawy. Brak rozstrzygnięcia merytorycznego sprawy nie może *per se* uzasadniać stwierdzenia przewlekłości postępowania. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że przewlekłość postępowania zachodzi wtedy, gdy zwłoka jest nie tylko nadmierna, ale nie znajduje też uzasadnienia w obiektywnych okolicznościach sprawy (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 16 czerwca 2011 r., III SPP 14/11; 27 marca 2012 r., III SPP 8/12; 8 listopada 2017 r., III SPP 46/17; z 4 października 2023 r., I NSP 142/23).

Skarżący domaga się stwierdzenia, że w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Lublinie pod sygn. akt II AKa 123/24 nastąpiło naruszenie prawa skarżącej do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki.

Analiza okoliczności sprawy prowadzi do wniosku, że w postępowaniu w sprawie II AKa 123/23 nie można mówić o beczynności ani przewlekłości.

Jak ustalono, akta sprawy wraz z czterema apelacjami wpłynęły do Sądu Apelacyjnego w Lublinie w dniu 28 kwietnia 2023 r. (k. 2942). Termin pierwszej rozprawy apelacyjnej wyznaczono zarządzeniem z 15 grudnia 2023 r. na dzień 15 lutego 2024 r. (k. 3205). Z powyższego wynika, że rozprawa apelacyjna została wyznaczona przez Sąd Apelacyjny niespełna 7 miesiącach od wpływu akt wraz z apelacją do tego Sądu. Sąd Apelacyjny w Lublinie postanowieniem z 15 lutego 2024 r. rozprawę odroczył do dnia 18 kwietnia 2024 r. z uwagi na usprawiedliwione niestawiennictwo oskarżonej (k. 3242v). Następnie postanowieniem z 18 kwietnia 2024 r. rozprawę odroczył do dnia 21 maja 2024 r. również z uwagi na usprawiedliwione niestawiennictwo oskarżonej (k. 3264v). Dalej postanowieniem z 20 czerwca 2024 r. rozprawę odroczył do dnia 17 września 2024 r. z uwagi na usprawiedliwione niestawiennictwo obrońcy jednego z oskarżonych oraz brak wiadomości o skutecznym powiadomieniu o terminie rozprawy skarżącego (k. 3295v). W dniu 28 sierpnia 2024 r. Sąd Apelacyjny w Lublinie rozpoznał wniosek oskarżonego D. B. o zmianę sposobu wykonywania zabezpieczenia majątkowego (k. 3327-3328v). Natomiast postanowieniem z 17 września 2024 r. rozprawę odroczył do dnia 19 listopada 2024 r. z uwagi na usprawiedliwione niestawiennictwo oskarżonej (k. 3345v).

Z powyższego wynika, że Sąd Apelacyjny w Lublinie wykonał szereg czynności zmierzających do rozpoznania sprawy, dlatego brak jest podstaw do uznania, że w postępowaniu wystąpiła nieuzasadniona zwłoka. Wbrew stanowisku skarżącego kolejne odroczenia rozprawy z uwagi na usprawiedliwioną nieobecność strony postępowania było celowe i można je ocenić z punktu widzenia ustawy o skardze na przewlekłość jako poprawne i zgodne z obowiązującymi przepisami. W takim przypadku odroczenie rozprawy stanowi w pełni usprawiedliwioną przyczynę przedłużenia postępowania

apelacyjnego. Kolejne terminy rozprawy apelacyjnej były wyznaczone niezwłocznie, a kilkumiesięczny okres oczekiwania mieści się w pojęciu rozsądnego terminu.

W tym stanie rzeczy, Sąd Najwyższy doszedł do przekonania, że żądanie stwierdzenia przewlekłości postępowania w sprawie II AKa 123/23 jest bezzasadne. Bezzasadne są w konsekwencji także dalsze żądania skarżącego.

Mając na względzie powyższe, Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

O zwolnieniu skarżącego z opłaty od skargi na przewlekłość orzeczono a podstawie art. 624 § 1 i art. 634 k.p.k. w związku z art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość.

Leszek Bosek Joanna Lemańska Oktawian Nawrot

Kf

[ał]